

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 81 din 03 iulie 2019

Dna Maia SANDU
Prim-ministrul Republicii Moldova

Dna Natalia GAVRILIȚA
Ministrul Finanțelor

ADRESARE

***privind situația actuală în domeniul salarizării și unele măsuri
urgente necesare în vederea redresării ei***

***Stimată Doamnă Prim-ministru,
Stimată Doamnă Ministru al finanțelor,***

Vă aducem la cunoștință că în rezultatul adoptării legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, tot mai multe APL indică asupra deficitului de resurse pentru a acoperi costurile implementării acestei legi, precum și apropierea eminentă a momentului de imposibilitate de a achita salarii în astfel de domenii precum învățământ preșcolar, cultură și administrație. De asemenea, în prezent, s-a creat o situație când sunt afectate toate planurile și programele de dezvoltare locală, deoarece APL sunt obligate să utilizeze majoritatea din resursele proprii destinate dezvoltării localităților în scopul achitării creșterii salariale și în detrimentul angajamentelor și oportunităților de dezvoltare a localităților.

Printre cauzele principale a situației date pot fi menționate:

1. Adoptarea acestei legi în grabă, fără o analiză profundă și fără a consulta actorii vizați (inclusiv CALM), diminuează enorm impactul pozitiv și constituie una din cauzele principale a situației actuale de tensiune și incertitudine în rândul APL.
2. Nivelul maximal de salarizare în cadrul APL a fost stabilit în mod unilateral de către Guvern/Parlament, iar plata lui este pusă pe umerii bugetelor locale, fără ca să le fie acordate surse de acoperire adecvate/corespunzătoare. Aceasta contrar spiritului și literei tuturor actelor constituționale, internaționale și naționale în vigoare care garantează principiile autonomiei locale și descentralizării.
3. Lipsa de progrese vizibile în domeniul descentralizării financiare și consolidării bazei fiscale locale, care blochează posibilitățile APL de a reacționa în modul corespunzător la astfel de situații și le pune în dependență totală de autoritățile centrale/bugetul de stat.

Cu referire la situația din ultima perioadă, se constată că pe durata primelor 5 luni ale anului curent în bugetele locale au fost încasate venituri și finanțate cheltuieli în mărime de 6,5 mld. În raport cu datele pentru aceeași perioadă a anului precedent, veniturile au crescut cu 22,9%, pe când cheltuielile s-au majorat mai mult, cu 33,4%. Din categoria indicatorilor de venit, cea mai mare creștere a fost asigurată de "Transferuri primite în cadrul bugetului public național" (+32,6%), consemnând o dependență și mai mare a bugetelor locale față de bugetul de stat. Încasările din impozite și taxe au crescut doar cu 2,4%.

La partea de cheltuieli, creșteri semnificative față de situația din perioada similară a anului trecut au fost înregistrate la 4 indicatori. Cel mai important dintre acești indicatori sunt cheltuielile de personal, care s-au majorat cu 1,1 mld. Lei., sau cu 39,1%.

O imagine mai bună a evoluțiilor în plan bugetar din Republica Moldova în această perioadă ne poate oferi execuția pe primele cinci luni ale anului față de planul anual aprobat. În acest sens atestăm că în cazul bugetelor locale, veniturile analizate sunt executate în scădere cu 0,5 mld. Lei, la indicatorul "Cheltuieli" se înregistrează o creștere cu 0,3 mld. Lei, iar indicatorul "Active nefinanciare" este în scădere cu 1,7 mld. Lei. Mărima pozitivă a executării pe primele cinci luni ale anului la indicatorul "Cheltuieli", față de planul anual aprobat este determinată de executarea în creștere la indicatorul "Cheltuieli de personal". La acest indicator mărima deficitului anual de resurse este estimată a fi de ordinul a **1,2 mld. lei**. Spre exemplu, în cazul bugetului de stat, valoarea anuală estimată de deficitului de resurse la acest indicator este de doar 0,1 mld. Lei.

Se impune a se menționa în acest sens că din suma de 0,65 mld. lei aprobate în bugetul de stat pe anul curent pentru implementarea sistemului unitar de salarizare în sectorul bugetar, 0,35 mld. Lei au fost utilizate deja, iar alte 0,2 mld. Lei au fost redistribuite cu o altă destinație. Astfel, făcând abstracție de situația din alte bugete componente ale bugetului public național, deficitul neacoperit pentru plata salariilor în bugetele locale este la moment de ordinul a 1,1 mld. lei.

Prin urmare, în baza celor menționate mai sus, CALM solicită:

1. Identificarea și alocarea în termen scurt a mijloacelor financiare necesare în vederea neadmiterii restanțelor la plata salariilor în cadrul APL;
2. Elaborarea și consultarea cu CALM a proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2020 prin care să fie compensate integral toate pierderile suportate de autoritățile publice locale urmare a schimbărilor operate în anul 2018 în legislația fiscală și cea de salarizare în sectorul bugetar;
3. Inițierea acțiunilor de elaborare a amendamentelor la Legea 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vederea corelării acestui act cu principiile descentralizării și autonomiei locale, eliminării barierelor și contradicțiilor actuale;
4. Inițierea negocierilor în vederea reevaluării condițiilor de formare a veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale, în vederea diversificării surselor de venit la bugetele locale;
5. Întreprinderea de acțiuni concrete de descentralizare fiscală, propuse de către CALM și prevăzute în programul actual de guvernare.
6. Revigorarea și punerea în aplicare a unui mecanism efectiv de cooperare între CALM și Ministerul Finanțelor, prin instituirea unui grup de lucru permanent în vederea, discutării/consultării operative a tuturor aspectelor menționate mai sus și accelerării identificării soluțiilor la probleme ce vizează APL și sistemul de finanțe publice locale.

Cu respect,
Viorel Furdui,
Director executiv al CALM

Executor:
Viorel Gîrbu,
Tel:22-35-09